

Frigjorte kvinner

De sitter ikke fast i sin elendighet, kvinnene ved brønnkanten.

«Jeg dømmer ingen», sier Jesus og setter kvinner fri fra folkedommen.

Inger Lise Rypdal ser evangeliene fra et kvinneperspektiv. Hun lever seg inn i hvordan kvinnene på Jesu tid må ha opplevd å møte en mann som «har fortalt meg alt jeg har gjort» – men uten å stemple dem.

Med forestillingen «Kvinnen ved brønnen» henter hun fram kvinnene som kommer i berøring med en som ser dem. Hun dramatiserer tekstene, forteller i jeg-form hva som skjedde for 2000 år siden.

Kan en engel «tala totning»? Visst er det mulig. Med sjalet flagrende ned fra løftede armer blir Inger Lise Rypdal engelen som kommer til Maria for å «fortælja» at hun snart skal få barn. Og Maria svarer på samme mål: «Åssen kæn dæ gå tæl når je itte har vøri sammen med en mann»?

Kanskje ligger mjøs-målet nærmere Nasaret enn vi tror? Folkelig og nært blir det. Det bibelske språket blir ribbet for en kunstig patos som ofte formidles fra en prekestol. Hvorfor er da Jesus den eneste som snakker et tilnærmet bokmål? Fordi han representerer noe annet? Med hjelp av Thea Stabel (manus og tekst) og Gro Holmsen (musikk) har Inger Lise Rypdal kryssklippet bibeltekstene. Hun hopper litt fram og tilbake i kronologien, men sørger for at vi får med oss hele livsløpet til Jesus – og ikke minst møtet med kvinnene.

Det er tøffe kvinneskjebner vi blir presentert for. Den utstøtte kvinnen med det frynsete ryktet. Den urene som har hatt blødninger i 12 år. En handikapede som har gått tvekroket i 18 år. Ungjenta som blir gravid etter et besøk av en engel. En gammel ufruktbar som plutselig venter barn. Den dødsdømte, tatt på fersken i å bedrive hor. Den grenseløse «synderinnen» som gråter og kysser Jesus sine føtter.

De er stigmatiserte, har mistet fasadene og lever på kanten av det aksepterte. Er synlige med det som er annerledes. De er kvinner som lider under folkemeningen. De oppfyller ikke det som forventes av dem.

Inger Lise Rypdal kunne dvelt ved det tragiske, smerten som disse kvinnene bærer. Og vi møter den. Ser dem for oss. Ser kampen i kvinnen som rører ved kappen til mannen med kraften. Skjønner også hvor tøft det må ha vært for henne som la seg ned ved føttene hans og

synliggjorde all sin skam. Forstår også henne som blir stilt fram til forakt i mengden av en gjeng selvrettferdige menn.

Tungt blir det likevel ikke. For det er styrken og gleden deres vi sitter igjen med. Visst var kvinnen ved brønnen et tvilsomt tilfelle i manges øyne. Hun kunne vært nedstemt og avvisende. Når Jesus snakker til henne, er det imidlertid det frimodige, spontane og direkte som kommer fram. Hun blir dagligdags og full av liv. Vi ser at hun har tæl og mot til å møte folk i byen.

«Kvinnen ved brønnen» er en forestilling til å bli glad av! Gledesbudskapet ligger i en frigjørende tro. Dette er frigjorte kvinner – frigjort av nåden.

Som den giktplagede kvinnen som blir helbredet på sabbaten: Hun retter seg opp og danser av vill glede med sjalet svingende som et seiersflagg, akkompagnert av bongotrommer.

Artistene selv utstråler glede. En forventningsfull glede. Som når unge Maria synger en vuggesang for sin ufødte sønn: «Jeg føler jeg kjenner deg. Snart skal jeg legge et teppe om kring deg og kysse din panne og hviske god natt».

Inger Lise Rypdal viser at hun har fått et nytt liv. Vi tror henne når hun som Maria Magdalena, slått av undring og forskrekkelse, stotrer fram: «Je, je har sett Herren».

Bildetekst: «Straffen lå på deg – nåden bærer meg». Inger Lise Rypdal viser hva som skjer når Jesus får frigjort folk.